

NLQF klaar om bekend en bemind te worden

Onbekend maakt onbemind. Dat geldt zeker voor nieuwe producten op de markt. NLQF is zo'n product: een nieuw kader waarmee kwalificaties (diploma's en certificaten) op een transparante manier binnen heel Europa vergeleken kunnen worden. Op de startconferentie bleek de behoefte aan dit kwalificatiekader groot. Nu de bekendheid nog.

Dagvoorzitter Tom van 't Hek citeerde memorabele woorden van zijn vader om de ruim 200 aanwezigen op de startconferentie van NLQF maandag 1 oktober jongstleden in Maarssen te behoeden voor een op de loer liggend gevaar. "We zijn het hier allemaal verschrikkelijk met elkaar eens over nut en noodzaak van NLQF. Dat maakt de kans groot dat er straks niets van terecht komt."

Wat Van 't Hek maar wilde zeggen: een product kan nog zo goed zijn, maar als buiten een kring van "echte *believers*" niemand van het bestaan ervan afweet, dan zal het nooit een succes worden. Het is daarom volgens hem nu de taak voor alle betrokken partijen om de bekendheid van het kwalificatiekader breed uit te dragen.

Acht niveaus

Wat is dat NLQF nu eigenlijk precies? Welnu, dit *Netherlands Qualification Framework* oftewel Nederlands Kwalificatiekader is een systeem waarin alle opleidingen van Nederland gerangschikt kunnen worden op acht niveaus en een instroomniveau (basiseducatie 1). Daarboven bevinden zich de niveaus 1 (basiseducatie 2, vmbo bb en mbo 1) tot en met 8 (doctoraat, ontwerper en medisch specialist). Voor een verder vergelijk: havo/mbo4 en vwo bevinden zich op respectievelijk de niveaus 4 en 4+. Het bijzondere van NLQF is dat het systeem niet alleen niveaus van publieke, maar ook van private opleidingen kwalificeert. Hiermee worden bedrijfsopleidingen of (na)scholingsactiviteiten van particuliere aanbieders vergelijkbaar met diploma's van het regulier onderwijs. Claims van onderwijsaanbieders dat zij opleidingen aanbieden 'op HBO- of universitair niveau' worden hiermee op een transparante wijze geboekstaafd.

NLQF sluit aan op het Europees Kwalificatieraamwerk EQF, waardoor ook diploma's en certificaten van onderwijsinstellingen in de andere EU-landen over en weer vergelijkbaar worden. Net als in Nederland wordt nu daarom ook buiten onze landsgrenzen hard gewerkt aan verschillende nationale kwalificatiekaders. Het meest ver hierin is Ierland, waar vrijwel geen personeelsadvertentie meer wordt geplaatst zónder vermelding van het gewenste gestandaardiseerde kwalificatieniveau.

De organisatie die in ons land verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en implementeren van het NLQF, is het Nationaal Coördinatiepunt. Dit NCP NLQF verzorgt ook de inschaling van opleidingen van particuliere onderwijsaanbieders.

'Wees streng'

Een randvoorwaarde voor het succes van NLQF is dat het betrouwbaar moet zijn, zo vertelde inleider prof. Frans Leijnse op de startconferentie. Hij was voorzitter van de commissie die in opdracht van de Minister van Onderwijs heeft geadviseerd over de implementatie van EQF in Nederland in relatie tot een Leven Lang Leren. Een van de doelen van EQF c.q. NLQF is immers het bevorderen van de arbeidsmobiliteit zowel binnen als over de Europese

landsgrenzen. “Voor betrouwbaarheid en transparantie moet het NCP zijn werk streng en serieus uitvoeren”, aldus Leijnse.

Streng is het NCP zeker, zo bleek korte tijd later op het podium waar NCP-directeur Regina Kleingeld in gesprek ging met commercieel directeur Marco Broeknellis en sales manager Dianne van de Rijt van Schoevers. Deze particuliere opleider was er als de kippen bij om opleidingen bij het NCP aan te melden. Van de Reijt hierover: “De procedure bestaat uit twee stappen. Ten eerste een organisatietoets, en aansluitend de feitelijke inschaling. De eerste stap hebben we nu gehad, dus we zijn ‘toegelaten’. We dachten dat dit een eenvoudige toets zou zijn, maar we hebben er echt hard voor moeten werken.” Kleingeld aansluitend: “We hebben nog veel aanvullende vragen gesteld, waardoor Schoevers gedwongen werd weer eens zeer kritisch naar zichzelf te kijken.”

Broeknellis en Van de Reijt zijn overigens blij met de komst van het NLQF. “Eindelijk”, aldus de commercieel directeur. “We kunnen hiermee precies de waarde van onze diploma’s aanduiden. Maar het is ook een manier om je te kunnen onderscheiden. Althans, nu nog wel. Straks waarschijnlijk niet meer, als veel meer partijen hun opleidingen hebben laten inschalen.”

‘Vraag creëert aanbod’

De grote vraag tijdens deze middag bleef echter: hoe overtuigen we de opleidingswereld van de noodzaak om NLQF te omarmen? Ook de deelnemers aan de aansluitende paneldiscussie bogen zich hierover.

“Vergeet vooral de werkgevers en de werknemers niet nadrukkelijk in de aanpak mee te nemen”, adviseerde secretaris Bert van der Spek van CNV Vakcentrale. “De opleiders zijn wel al overtuigd”, verzekerde Ria van ’t Klooster van NRTO, de overkoepelende brancheorganisatie voor alle particuliere trainings- en opleidingsbureaus. “En voor zover ze dat nog niet zijn, moeten we ons toch vooral concentreren op de vraagkant. Want als de vraag er eenmaal is, dan volgt het aanbod vanzelf.”

Directeur BVE Jeanette Noordijk van het ministerie van OCW hield het bij dit advies: “Werkgevers pak het gewoon op, ook in de eigen opleidingen, want je wordt hiermee ontzettend concurrerend op de markt voor nieuw personeel.” Voorzitter Johan van Rens van de Programmaraad NCP NLQF vond dat “een volk dat leeft, leert voor de toekomst”, en voorzitter Clemens Spoorenberg van de European Banking & Financial Services Training Association opperde de gedachte “dat de echte meerwaarde van NLQF pas tot uitdrukking komt, wanneer je het weet te koppelen aan andere Europese hulpmiddelen gericht op een Leven Lang Leren”. Hij doelde hiermee onder meer op Ecvet (systeem voor studiepuntenoverdracht), Eqavet (systeem voor kwaliteitsborging) en EVC (systeem voor erkenning verworven competenties).

Het afsluitende woord voorafgaand aan de gebruikelijke netwerkborrel was voor Dorris Meesters, lid van de Programmaraad NCP NLQF. “Het kwalificatiekader speelt in op de noodzaak om ons vanwege de ontgroening te blijven ontwikkelen”, zei zij. “Het is ook een stap om Nederland en Nederlandse werknemers binnen Europa naar een hoger plan te tillen en een bijdrage te leveren aan hun mobiliteit. Maar we doen het ook voor de werkgevers, en voor de private opleiders en de bedrijfsscholen, die zich hiermee kunnen onderscheiden. Laat NLQF daarom ook een gezamenlijke opdracht voor ons allemaal zijn.”